

Uitvoeringsstrategie VTH 2024-2027

- Bijlage A Beleidsplan VTH -

Gemeente Laarbeek

Titel:
Team:
Vastgesteld door college op:

Uitvoeringsstrategie VTH
Toetsing en Handhaving

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Preventie	5
3	Vergunningen	7
4	Toezicht	22
5	Sanctioneren en gedogen	30
6	Kwaliteitsborging	30

BIJLAGE: Toezicht en toetsingsprotocol bouwen

BIJLAGE: Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht

1 Inleiding

1.1 Functie

In deze uitvoeringsstrategie voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) leggen we onze werkwijze vast. Onze uitvoeringsstrategie sluit aan op de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO, versie oktober 2022) die we onderschrijven (zie bijlage) en die is aangevuld met onze werkwijze.

Het vaststellen van een uitvoeringsstrategie is verplicht. In de artikelen 13.5 en 13.6 van het Omgevingsbesluit is vastgelegd dat het bevoegd gezag een uitvoerings- en handhavingsstrategie vaststelt met:

- De doelen die worden gesteld voor de uitvoering en handhaving en de werkzaamheden die met het oog op die doelen worden verricht.
- Afstemming van de handhavingsstrategie met instanties die zijn belast met strafrechtelijke handhaving.
- Een analyse van problemen die zich kunnen voeren bij naleving van de wet.
- Prioriteitstelling voor het verrichten van werkzaamheden en inzicht in de methode om te bepalen of de doelen worden bereikt.
- Criteria voor het beoordelen van aanvragen omgevingsvergunningen en het beoordelen van meldingen.
- De werkwijze bij het verlenen van omgevingsvergunningen en het beoordelen van meldingen.
- Afspraken tussen bestuursorganen onderling en met instanties die zijn belast met strafrechtelijke handhaving over samenwerking en afstemming.
- De wijze waarop toezicht worden gehouden op de naleving van de wet.
- De wijze waarop wordt gerapporteerd over bevindingen over naleving van de wet.
- De wijze waarop bestuurlijke sancties en termijnen worden gehanteerd.
- De wijze waarop wordt gehandeld na geconstateerde overtredingen door een bestuursorgaan of een door de overheid behorende instantie.

1.2 Afbakening

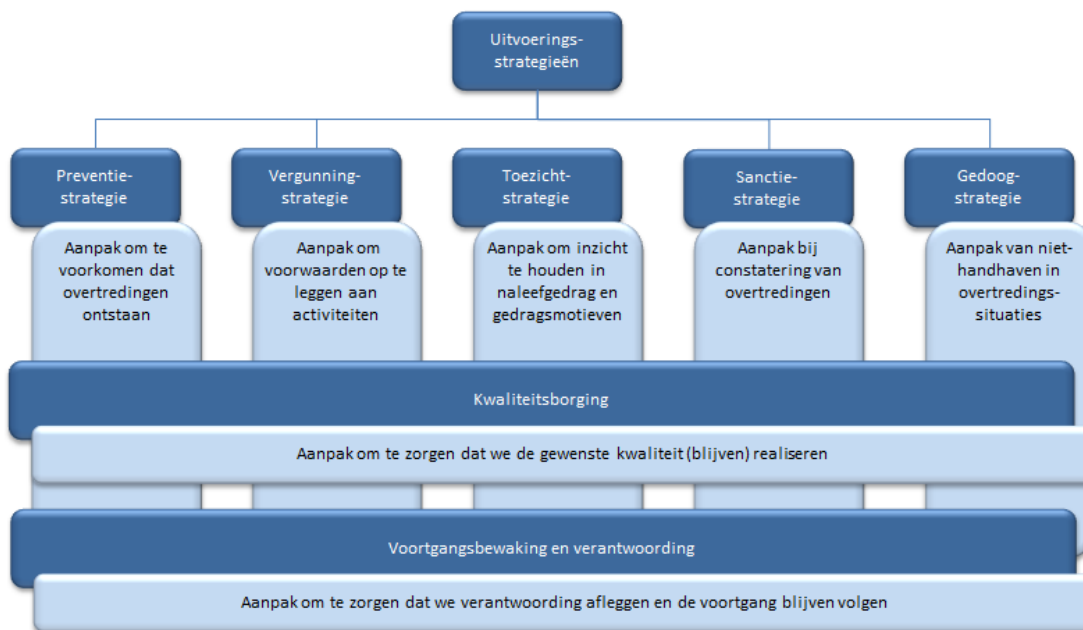
Deze uitvoeringsstrategie gaat over de gemeentelijke VTH-taken die onder de Omgevingswet vallen, inclusief onderdelen van lokale verordeningen die deel gaan uitmaken van het omgevingsplan. Concreet gaat het om vergunningverlening, toezicht en handhaving voor onder meer: omgevingsplan, evenementen, milieu, bouw, sloop, brandveiligheid, bouwveiligheid, monumenten, reclame, rooien van bomen, natuurbescherming, in- en uitritten, openbare ruimte en fysieke veiligheid. Verder gaat de uitvoeringsstrategie in op VTH-taken in de fysieke omgeving die gericht zijn op veiligheid, gezondheid, leefbaarheid en de openbare orde.

Deze strategie heeft twee functies. Ten eerste kan deze als motivering dienen voor besluiten. Ten tweede wordt vastgelegd hoe er met bevoegdheden wordt omgegaan. Met deze strategie legt de gemeente zichzelf verplichtingen op. De gemeente is in beginsel verplicht te handelen volgens haar eigen beleidsregels.

Deze uitvoeringsstrategie en het 'Beleidsplan VTH', vertalen we door in ons jaarlijks uitvoeringsprogramma. Daarin leggen we elk jaar vast welke instrumenten we inzetten, met welke intensiteit en met welke personele en financiële inzet.

1.3 Opbouw

De onderdelen van deze uitvoeringsstrategie zijn in onderstaand figuur gevisualiseerd.

In [hoofdstuk 2](#) is onze preventiestrategie uitgewerkt en in [hoofdstuk 3](#) de vergunningstrategie. De toezichtstrategie, sanctie- en gedoogstrategie staan in de [hoofdstukken 4 en 5](#).

2 Preventie

We bieden inzicht in onze lokale regels aan burgers en bedrijven. Daarmee kunnen we overtredingen voorkomen die goedwillende en onbewuste overtreders kunnen maken. Het doel is om burgers en bedrijven van de juiste informatie en kennis te voorzien, zodat zij bij hun activiteiten op de hoogte zijn van de regels die gelden.

2.1 Voorlichting

We zetten voorlichting in om te voorkomen dat overtredingen ontstaan uit een gebrek aan informatie en kennis. Burgers en bedrijven informeren we door:

- Informatieverstrekking over beleid, wetgeving, regels en indieningsvereisten via onze gemeentelijke website, telefonisch, aan de balie en in gemeentelijke publicaties. Het Klant Contact Centrum (KCC) beantwoordt algemene vragen en zet door naar inhoudelijk behandelaars.
- Benutten en vullen van het landelijk Digitale Stelsel Omgevingswet waar aanvragers een vergunningcheck, vergunningaanvraag of melding kunnen doen en waar de regels voor een locatie of gebied worden getoond.
- Omgevingsoverleg (telefonisch, gesprek) over indieningsvereisten, globaal inzicht in kansrijkheid van initiatieven en informatie over de mogelijkheden voor indiening van aanvragen op basis van een eerste schets van een initiatief (conceptaanvraag).
- Terugkoppeling van (beoordelings)resultaten na het omgevingsoverleg
- Kennisgevingen via sociale media voor (geplande) aanvragen of activiteiten.

2.2 Conceptverzoek

Een initiatiefnemer kan een conceptverzoek doen via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Onze werkwijze met betrekking tot het conceptverzoek en het omgevingsoverleg leggen we vast in werkprocessen en onze VTH-applicatie.

Onder de Omgevingswet gebeurt de beoordeling van conceptverzoeken via een intaketafel, waarbij we adviezen inwinnen bij de vakspecialisten. Door de kortere besluitvormingstermijn voor aanvragen onder de Omgevingswet wordt het overleg vóór indiening van de aanvraag gevoerd. Indien nodig worden ketenpartners en andere overheden betrokken bij de complexere en omvangrijke initiatieven (omgevingstafel). Het eindresultaat van het conceptverzoek betreft een indicatie van de haalbaarheid van een initiatief op verschillende beleidsterreinen. De aanvrager kan het initiatief zo nodig aanpassen en verder uitwerken ten behoeve van het formele indieningstraject.

2.3 Participatie

Onze gemeenteraad stelt vast voor welke vergunningprocedures participatie verplicht is. Verder stimuleren we initiatiefnemers om een participatieproces te doorlopen. Dit doen we aan de hand van het gemeentelijk participatiebeleid. De initiatiefnemer kan met participatie zorgdragen voor voldoende bekendheid van het

initiatief bij belanghebbenden en inbreng verkrijgen van die belanghebbenden. Dit kunnen wij als gemeente meenemen bij onze beoordeling van de vergunningaanvraag voor het initiatief. Wij kiezen voor een neutrale rol in het participatieproces; we stimuleren de initiatiefnemer tot een participatieproces en stellen op verzoek feitelijke kennis en informatie beschikbaar aan alle partijen. Voor evenementen stimuleren we – naast het publiceren van de vergunning/melding - dat de organisator(en) de direct betrokken inwoners informeert.

2.4 Actieve openbaarmaking

Bij actieve openbaarmaking van besluiten volgen we de Omgevingswet (artikel 10.2, 16.5 en 16.6), de Algemene wet bestuursrecht (artikelen 3:41, 3:44 en 3:45), de Wet open overheid en de Wet elektronische publicaties:

- Bekendmaken van de vergunningaanvraag in een elektronische publicatie met een zakelijke weergave van de inhoud en de dag van ontvangst van de aanvraag
- Bekendmaken van het besluit op een vergunningaanvraag aan de aanvrager en de vergunninghouder
- Mededeling van het besluit aan degenen die zienswijzen hebben ingebracht en aan de adviseur als het besluit afwijkt van het advies
- Kennisgeving en ter inzagelegging in een door onze gemeente uitgegeven publicatie
- Kennisgeving van een melding Bal in een elektronische publicatie

2.5 Samenwerking bij preventie

Bij veranderende wetgeving of ontwikkelingen werken we samen met partners zoals het waterschap, veiligheidsregio, politie, ODZOB bij het verstrekken van kennis en informatie. Dit doen we met die partners door informatie op te nemen op websites, het organiseren van bijeenkomsten of het gericht uitdoen van mailings.

.

3 Vergunningen

We verstaan onder de procedure van vergunningverlening:

- verlenen, weigeren, revisie, wijzigen of (gedeeltelijk) intrekken van een vergunning of ontheffing;
- behandelen van een melding¹;
- besluiten over maatwerk en/of gelijkwaardigheid;
- afgeven van (bindende) adviezen bij buitenplanse afwijkingen;
- besluit nemen over het al dan niet vereisen van een MER (m.e.r.-beoordeling).

3.1 Basiswerkwijze

De Omgevingswet leidt tot veranderingen in het vergunningenproces. De reguliere procedure met een termijn van 8 weken is standaard. Ook vervalt de vergunning van rechtswege als de termijn is verstreken. De gemeente neemt een besluit op de vergunningaanvraag. Bij het overschrijden van de termijn kan de initiatiefnemer gebruik maken van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen.

Uitgangspunten bij vergunningverlening en het behandelen van meldingen zijn:

- Initiatiefnemers zijn zelf verantwoordelijk voor het indienen van goede en volledige aanvragen en meldingen conform landelijke en lokale indieningsvereisten.
- We houden ons bij de taakuitvoering aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: zorgvuldigheid, rechtszekerheid, gelijkheid;
- Vergunningen zijn afgestemd op wet- en regelgeving (landelijk, provinciaal en lokaal) en op lokaal en provinciaal beleid;
- Vergunningen zijn zo begrijpelijk mogelijk geformuleerd en beoordeeld op handhaafbaarheid;
- Algemene inzichten vanuit de bezwaarschriftencommissie worden gedeeld met de vergunningverleners om de kwaliteit, inhoud en de motivatie van de vergunningen te verbeteren
- Besluiten op vergunningaanvragen worden tijdig genomen, conform de wettelijke termijnen of eigen streeftermijnen;
- Er is afstemming met andere bestuurs- of adviesorganen indien een instemmings- of adviesplicht van kracht is.

We hebben de taak om de belangen vanuit verschillende disciplines te coördineren. Bij aanvragen omgevingsvergunning kennen we de rol van zaakbehandelaar; het merendeel van de aanvragen omgevingsvergunning komt binnen bij de Odzob en zij starten de behandeling. Bij een aanvraag waarvoor meerdere disciplines betrokken zijn wordt de zaakbehandelaar betrokken. De aanvrager en belanghebbenden hebben een vast aanspreekpunt. De zaakbehandelaar krijgt vanuit de betrokken disciplines adviezen aangereikt en ziet toe op het integrale karakter van de vergunning.

¹ Zoals voor milieu, brandveilig gebruik, sloop en het lozen buiten inrichtingen. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt het Activiteitenbesluit vervangen door het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Ons hoofdproces voor het beslissen op een vergunningaanvraag en het beoordelen van een melding volgt onderstaande stappen. Daarbij volgen wij voor vergunningaanvragen de wettelijke reguliere of uitgebreide procedure zoals vastgelegd in de Awb en de Omgevingswet.

Hoofdproces:

1. Inboeken, registreren en digitaliseren van de aanvraag;
2. Sturen ontvangstbevestiging;
3. Vergunningverlener omgevingsvergunning beoordeelt:
 - a. Bevoegd gezag;
 - b. Uitgebreide of reguliere procedure;
 - c. Meervoudige of enkelvoudige aanvraag;
 - d. Publiceren aanvragen en (concept)beschikkingen;
 - e. Overzicht bewaken over lopende procedures en de voortgang.
4. De vergunningverlener is verantwoordelijk voor afhandelen van de aanvraag:
 - a. Toets volledigheid en ontvankelijkheid op basis van indieningsvereisten en samenloop met andere vergunningen/meldingen;
 - b. (Vak)inhoudelijke toets aan alle relevante beoordelingskaders;
 - c. Uitzetten bij interne- en externe adviseurs;
 - d. Beoordelen of een Bibob-onderzoek van toepassing is;
 - e. Bewaken van de termijn;
 - f. Aanspreekpunt voor de aanvrager en informeren aanvrager;
 - g. Opstellen (concept)beschikking;
 - h. Maken legesberekening ter voorbereiding op de legesfactuur (facturering door Financiën);
 - i. Registratie (behandelstappen en documenten).
5. Archiveren beschikkingen (digitaal). Een afschrift van de beschikking/melding, wordt verstuurd aan alle adviserende externe adviseurs die toezicht en handhaving op die beschikking uitvoeren.
6. Mogelijk zienswijze, bezwaar, beroep en hoger beroep, eventueel gecombineerd met een voorlopige voorziening.

Vergunningaanvragen worden digitaal behandeld. We sturen op digitale indiening. Aanvragen die op papier worden ingediend, worden door ons gedigitaliseerd. De werkprocessen en werkafspraken zijn vastgelegd in onze VTH-applicatie, waarbij de processtappen worden doorlopen en wordt aangegeven wie waarvoor verantwoordelijk is. De meest voorkomende correspondentie, beschikkingen, adviezen en vergunningvoorschriften is gestandaardiseerd.

Bij ontvangst van meldingen - zoals brandveilig gebruik en onder de Wet kwaliteitsborging bouwen voor bouwactiviteiten - vindt een beoordeling plaats of de melding compleet is. Er volgt op een melding geen besluit. Indien nodig, wordt het toezichtproces gestart. Indien een concretere uitwerking van voorschriften nodig is voor het voorkomen van risico's en/of voor een betere handhaafbaarheid, worden maatwerkvoorschriften opgelegd of een gelijkwaardigheidsbesluit genomen.

3.2 Ontvankelijkheid

De korte afhandelingstermijn voor (bijna alle) vergunningaanvragen maakt het noodzakelijk om aandacht te geven aan de toets op ontvankelijkheid. Een complete beoordeling van aanvragen is mogelijk als de vereiste stukken aanwezig zijn. De marges voor het toestaan van uitzonderingen zijn gering. Het consequent toetsen van een aanvraag op ontvankelijkheid op basis van de wettelijke vereisten voorkomt dat in het vervolg van het proces de toetsing niet (geheel) kan worden uitgevoerd.

We voeren een ontvankelijkheidstoets uit bij aanvragen omgevingsvergunning. We beoordelen aanvragen binnen drie weken na ontvangst op volledigheid op de standaard indieningsvereisten en beoordelen binnen een redelijke termijn op ontvankelijkheid. Een aanvrager krijgt een redelijke termijn om ontbrekende gegevens aan te leveren. Als de gevraagde stukken niet, niet op tijd of niet volledig worden aangeleverd, wordt de aanvraag buiten behandeling gelaten. Dit wil zeggen dat de aanvrager een besluit krijgt dat zijn aanvraag om een omgevingsvergunning buiten behandeling blijft, waartegen bezwaar kan worden ingediend.

Indien voor het verlenen van een vergunning een toestemming van een ander bestuursorgaan nodig is om een bepaalde activiteit uit te voeren en deze niet of onvolledig is ingediend, kan de aanvraag om een omgevingsvergunning niet in behandeling worden genomen. Daarbij wordt gelegenheid gegeven om de aanvraag aan te vullen. In het kader van de Wet samenhangende besluiten bekijken wij, of voor het realiseren van de aangevraagde activiteit ook overige vergunningen of meldingen nodig zijn en informeren we de aanvrager.

3.3 Bibob-toets

We voeren een Bibob-toets uit conform onze gemeentelijke beleidsregels voor toepassing van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob). We hebben beleidsregels vastgelegd voor de toepassing van een Bibob-toets voor de horeca- en prostitutiebranche en voor de omgevingsvergunning activiteit bouwen. In de beleidsregel is vastgelegd bij welke aanvragen een Bibob-toets wordt toegepast. Daarnaast kan bij signalen een Bibob-toets worden toegepast bij een aanvraag. Indien een Bibob-advies wordt gevraagd conform de Wet Bibob dan wordt de wettelijke behandeltermijn opgeschort.

Bij de horeca- of prostitutiebranche wordt een toets uitgevoerd bij:

- Vergunning voor uitoefening van het horecabedrijf (exclusief paracommercie);
- Vergunning voor uitoefening van het slijtersbedrijf;
- Exploatievergunning voor een openbare inrichting (exclusief paracommercie);
- Vergunning voor seksinrichting of escortbedrijf.

Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning activiteit bouwen wordt een toets uitgevoerd bij:

- Een vergunningaanvraag waarbij de normkosten hoger zijn dan € 500.000,-
- Een vergunningaanvraag met normkosten tussen € 50.000 en € 500.000 en waarbij in de beleidsregel benoemde risicocategorieën van toepassing zijn
- Een vergunningaanvraag waarbij de normkosten hoger zijn dan € 50.000,- en de locatie is gelegen in een aangewezen risicogebied
- Een vergunningplichtig bouwwerk waarvan de realisatie is gestart zonder vereiste vergunning

3.4 Inwerkingtreding vergunning

In de Omgevingswet is vastgelegd dat bij een reguliere procedure de omgevingsvergunning van kracht is na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt. De Omgevingswet geeft een mogelijkheid om gevallen aan te wijzen waarbij sprake is van uitgestelde inwerkingtreding. Binnen onze gemeente geldt uitgestelde inwerkingtreding met een redelijke termijn bij activiteiten die kunnen leiden tot een wijziging van een bestaande toestand die niet kan worden hersteld (onomkeerbaarheid).

Het betreft:

1. Kappen
2. Slopen in beschermd stadsgezicht en op grond van ruimtelijke regels
3. Wijzigingen aan (gemeentelijke-, provinciale- en Rijks)monumenten
4. Aanleg

3.5 Intrekken vergunning

Verleende vergunningen kunnen worden ingetrokken. Bijvoorbeeld voor vergunningen voor werken die niet zijn gestart of langer stilliggen. Daarmee wordt voorkomen dat activiteiten gerealiseerd worden volgens verouderde normen in wetgeving, dat werken voor langere tijd onnodig blootstaan aan de elementen en omdat belanghebbenden na lange tijd geen mogelijkheden meer hebben om tegen een onherroepelijk vergunning de gebruikelijke rechtsmiddelen aan te wenden. De Omgevingswet kent een termijn van minimaal een jaar waarna de gemeente de vergunning kan intrekken.

In de volgende gevallen zal aan de vergunninghouder een nadere termijn worden gegund waarbinnen met de werkzaamheden een aanvang moet zijn gemaakt:

- a. de vergunninghouder de intentie tot realisatie kan aantonen (opdracht aan bedrijf, facturen);
- b. de vergunninghouder persoonlijke omstandigheden opvoert die tot uitstel leiden.

3.6 Rechtsbescherming

De Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op besluiten en vergunningen onder de Omgevingswet. Voor belanghebbenden staan de mogelijkheden voor rechtsmiddelen open²:

Besluit	Zienswijze	Bezwaar	Beroep rechtbank	Beroep RvS
Omgevingsvergunning regulier		X	X	X
Omgevingsvergunning uitgebreid	X		X	X
Maatwerkvoorschrift		X	X	X
Handhavingsbesluit	X	X	X	X
	(voornemen)			

Bij een handhavingsbesluit en bij een afwijzing van een vergunningaanvraag wordt een voornemen verzonden waarop zienswijzen kunnen worden ingediend. De zienswijzen worden meegenomen in de belangenafweging voor het definitieve besluit.

3.7 Beoordelingskader Omgevingsplanactiviteit

Omgevingsplan

Het omgevingsplan bevat onze lokale regels voor de fysieke omgeving. Op de datum van inwerkingtreding beschikken we over een omgevingsplan van rechtswege: ons tijdelijke omgevingsplan. Vervolgens is er een transitieperiode tot 2032 om ons omgevingsplan voor het grondgebied vast te stellen waarin alle regels zijn opgenomen voor de fysieke omgeving.

De Omgevingswet kent geen actualisatieplicht. Wel is er de verplichting om de gemeentelijke omgevingsvisie, landelijk en provinciale instructieregels, beleid voor de fysieke omgeving en verleende vergunningen te vertalen naar en op te nemen in het omgevingsplan.

In combinatie met de landelijke regels blijkt:

- welke activiteiten in de fysieke omgeving zonder meer mogelijk zijn;
- voor welke activiteiten een informatieplicht of meldingsplicht geldt;
- welke activiteiten zijn toegestaan op basis van een vergunning;
- welke activiteiten niet zijn toegestaan; er kan een vergunningaanvraag worden gedaan voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit of een aanvraag voor wijziging omgevingsplan.

Vergunningaanvragen worden getoetst aan het omgevingsplan. Dit gebeurt op een grondige manier.

Voor activiteiten wordt beoordeeld op de evenwichtige toedeling van functies aan locaties, welstandseisen en technische aspecten waarvoor de gemeente

² met enkele specifieke uitzonderingen die zijn vastgelegd in de Awb

verantwoordelijk is en regels zijn opgenomen in het omgevingsplan. Als blijkt dat een activiteit niet voldoet dan beoordelen we of een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) of wijziging omgevingsplan voor die activiteit mogelijk is (zie onder 'Afwijkingen').

Afwijkingen

Initiatieven die niet zijn toegestaan volgens de regels in het omgevingsplan kunnen gebruik maken van de vergunningprocedure voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Voor sommige ontwikkelingen is de procedure tot het wijzigen van het omgevingsplan beter passend of noodzakelijk. De gemeenteraad neemt het besluit over een wijziging van het omgevingsplan en heeft de mogelijkheid om dit te delegeren naar het college. Voor de vergunningprocedure is het college bevoegd. De gemeenteraad wijst gevallen aan waarvoor zij adviesrecht heeft en bindend advies geeft aan het college voordat een besluit op de vergunningaanvraag wordt genomen.

3.8 Beoordelingskader bouwtechnische activiteit

Voor bouwen is de preventieve toets een 'aannemelijkheidstoets': een vergunning voor de activiteit bouwen wordt verleend als voldoende aannemelijk is dat het bouwplan voldoet aan de technische voorschriften. Hiermee stelt de wetgever dat de gemeente bij het toetsen van de bouwaanvraag niet de verantwoordelijkheid overneemt van de vergunninghouder of bouwer.

De toetsingsstrategie voor (bouw)aanvragen heeft tot doel te komen tot een uniforme manier van toetsen door een kwaliteitsniveau vast te leggen. Ongeacht de behandelend medewerker vindt een eenduidige toetsing plaats. Tevens wordt aan de hand van de toetsingsstrategie gekomen tot een zo efficiënt en effectief mogelijke inzet van de beschikbare middelen.

Bouwtechnische toetsing

De bouwtechnische regels zijn opgenomen in het landelijk Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). De bouwtechnische toetsing die de gemeente uitvoert is voor bouwwerken die niet onder gevolgklasse 1 van de Wkb vallen. Het is praktisch onmogelijk om alle voorschriften uitputtend te toetsen. Hiervoor ontbreken middelen en capaciteit. Bovendien vraagt niet elk bouwwerk om deze toetsing. Voor de technische toetsing van aanvragen omgevingsvergunning bouwen is het noodzakelijk tot een lokaal, verantwoord kader te komen waarin we aannemelijk maken of aan de regelgeving wordt voldaan.

Toetsingsniveaus

De toetsing van een aanvraag met een bouwactiviteit baseren we op de landelijke toetsingsmatrix. Deze werkt met vier niveaus van toetsing. Per type bouwwerk is afhankelijk van het risico bepaald op welk niveau getoetst wordt.

De toetsingsniveaus beschrijven de diepgang van de beoordeling. Bij de keuze en omschrijving van de toetsingsniveaus is aangesloten bij definities uit het landelijk project Collectieve Kwaliteitsnorming Bouwvergunningen (CKB). Doel is om de

toetsingskwaliteit van aanvragen te waarborgen: vastleggen van een toetsingsniveau waaraan wordt getoetst.

Er zijn vier toetsingsniveaus waarbij de diepgang oploopt van 1 naar 4. Er is voor gekozen om de toetsingsniveaus algemeen te beschrijven en niet voor elk voorschrift te definiëren wat onder het toetsingsniveau moet worden verstaan.

Cat	Werkniveau	Toetsniveau
1	Sneltoets	Toetsen op de compleetheid van de (technische) informatie: ▪ aanwezigheid tekeningen/berekeningen; ▪ vereiste voorzieningen op tekening aangegeven en globale inschatting dat aan eisen worden voldaan
2	Globaal	Toetsen of uitgangspunten conform norm zijn: ▪ controle door na te gaan of uitgangspunten uit tekeningen/berekeningen zijn te halen door bijvoorbeeld: - maten of meten - controle andere specificaties (bv. certificaat) - controle rekenmethode
3	Representatief	Toetsen of berekeningen correct zijn weergegeven: ▪ controle door aantal representatieve onderdelen (vooral de constructieve- en brandveiligheid) op tekening en/of in berekening rekenkundig te controleren.
4	Grondig	Toetsen op alle onderdelen ▪ voorschrift integraal controleren; ▪ berekeningen narekenen; ▪ zo nodig complexe berekeningen (laten) beoordelen.

Toetsingsmatrix

Het toetsingsprotocol is een matrix. Horizontaal, in de rijen, zijn de thema's/aspecten aangegeven en verticaal de gebruiksfuncties. De matrix is opgenomen in bijlage 1.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Bij inwerkingtreding van de Wkb per 1 januari 2024 vervalt de toetsing en het toezicht op hoofdstuk 2 t/m 6 van het huidige Bouwbesluit. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door onafhankelijke kwaliteitsborgers. De Wkb gaat op 1 januari 2024 in voor nieuwbouw en op 1 januari 2025 voor verbouw. In dit document gaan we uit van de situatie dat de Wkb voor alle bouwwerken in gevolgklasse 1 in werking is.

Welke bouwwerken zijn Gevolgklasse 1?

- Grondgebonden woningen en nevenfuncties (garage, kantoor aan huis)
- Woonboten
- Vakantiewoningen
- Bedrijfspannen van maximaal 2 bouwlagen, klein kantoor / kantine
- Aanbouwen van maximaal 2 bouwlagen
- Fiets- en voetgangersbruggen (niet over rijks- of provinciale wegen), maximaal 20 meter overspanning
- Bouwwerken geen gebouw zijnde tot 20 meter hoog (masten, antennes)

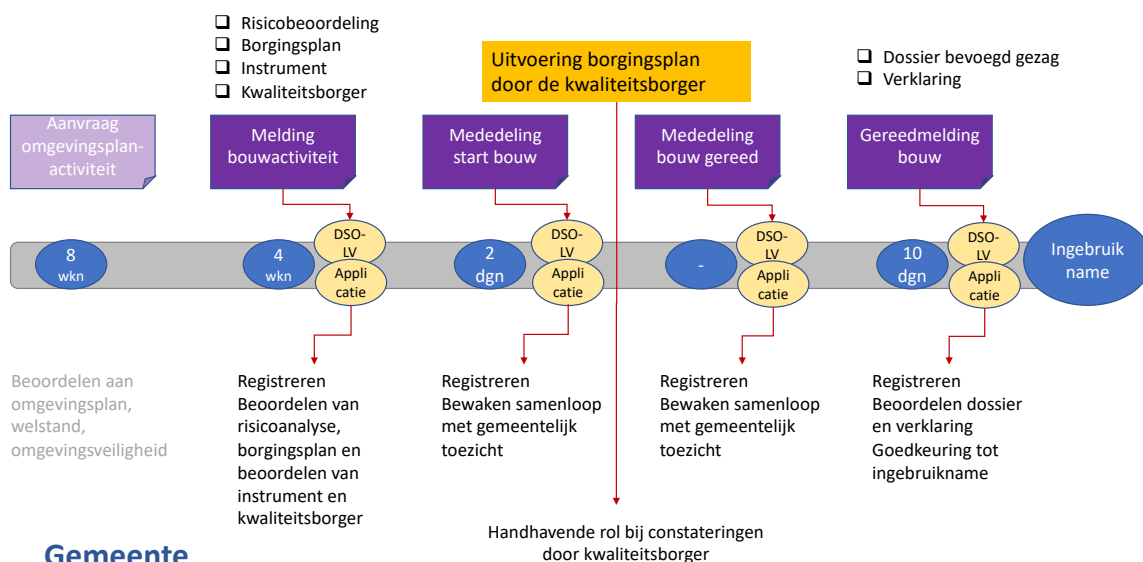
Onze toetsings- en toezichtstrategie geldt voor de bouwwerken die niet vallen onder gevolgklasse 1 (GK1) van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Bouwwerken die vallen onder GK1 worden door ons niet meer bouwtechnisch

getoetst; wel blijft bij deze bouwwerken de toetsing aan ons omgevingsplan via de vergunning voor de omgevingsplanactiviteit.

Het proces onder de Wkb is als volgt:

Initiatiefnemer / kwaliteitsborger

Gemeente

Aanvraag Omgevingsplanactiviteit (indien van toepassing): Er wordt een aanvraag ingediend bij een vergunningplicht volgens het omgevingsplan of als de activiteit niet past binnen de regels van het omgevingsplan. De gemeentelijke toetsing aan omgevingsplan, welstand en omgevingsveiligheid blijft onveranderd. De aanvraag en beoordeling van de omgevingsplanactiviteit valt buiten de werking van de Wkb.

Melding bouwactiviteit:

Vier weken voor start bouw ontvangt de gemeente de "Melding Bouwactiviteit" met:

- De risicobeoordeling van het bouwwerk;
- Het borgingsplan;
- De toe te passen borgingsinstrumenten;
- Gegevens over de kwaliteitsborger.

Mededeling start bouw: De gemeente ontvangt de mededeling 2 dagen voor de bouw start.

Realisatie bouwwerk - uitvoering borgingsplan: Tijdens realisatie van het bouwwerk houdt de kwaliteitsborger toezicht conform het borgingsplan. De kwaliteitsborger treedt niet handhavend op; dit blijft bij de gemeente. Dit betekent dat de gemeente een signaal krijgt van de kwaliteitsborger als deze overtredingen constateert die de initiatiefnemer niet oplost.

Mededeling bouw gereed: De gemeente ontvangt de mededeling.

Gereedmelding bouw: De gemeente ontvangt de "Gereedmelding bouw" met het dossier bevoegd gezag en een verklaring of het bouwwerk voldoet. Indien er geen gereedmelding wordt gedaan of indien het dossier niet op orde is dan kan de gemeente de ingebruikname tegenhouden.

Er zijn verschillende scenario's mogelijk om de gemeentelijke rol in te vullen onder de Wkb. De verschillen zitten in de mate waarin de gemeente de meldingen van de kwaliteitsborger beoordeelt en de mate waarin wordt ingegaan op signalen van de kwaliteitsborger tijdens de realisatie van de bouw. De scenario's zijn onderstaand geduid, waarbij voorlopig het tweede scenario wordt gevolgd.

Uitvoeringsniveau (detailtaken onder Wkb)	1) Markt aan zet	2) Vertrouwen met controle	3) Maximale grip
Check op kwaliteitsborger	Ja, administratief	Ja, administratief	Ja, administratief
Check juiste borgingsinstrument	Nee	Ja	Ja
Risicobeoordeling borger	Geen check	Check bij hoger risicoprofiel	Eigen check
Borgingsplan	Geen check	Check bij hoger risicoprofiel	Eigen check
Beoordeling dossier bevoegd gezag	Licht, op conclusies	Diepgang obv risicoprofiel	Diepgaand, incl eigen waarneming
Handhavingssignalen	Administratief afhandelen, eigen waarneming bij uitzondering	Administratief afhandelen en eigen waarneming bij vastgestelde risico's (constructie, gezondheid, brandveiligheid, duurzaamheid)	Eigen waarneming

De casemanager benut de contacten met een initiatiefnemer – vanuit conceptverzoek, overleg, aanvraag omgevingsplanactiviteit – om te beoordelen of deze invulling geeft aan het inschakelen van een kwaliteitsborger als het gaat om een bouwwerk in gevolgklasse I.

De gemeente zet de meldingen en kennisgevingen door naar de ODZOB. Die beoordeelt de melding start bouw op volledigheid: is er een borgingsplan met risicobeoordeling aangeleverd en is aangegeven wie de kwaliteitsborger is en welk instrument de kwaliteitsborger hanteert. Wanneer blijkt dat de melding onvolledig is, dan stuurt de ODZOB de melder een bericht met hierin aangegeven welke stukken er ontbreken en wordt de melding niet verder in behandeling genomen. Tevens beoordeelt de ODZOB of de lokale risico's afdoende door de kwaliteitsborger zijn verwerkt in het borgingsplan en geeft eventuele aanvullende voorwaarden door aan de kwaliteitsborger. Dit is met name het geval bij bouwwerken met een hoger risicoprofiel.

Er is sprake van een hogere risicoprofiel als:

- Er specifieke lokale risico's zijn onderkend bij de aanvraag en behandeling van een (buitenplanse) omgevingsplanactiviteit.
- Het een initiatief betreft waarvoor een adviesrecht van de gemeenteraad van toepassing is.
- Het initiatief bestuurlijk gevoelig is.

Indien er sprake is van een hoger risicoprofiel en aanvullende voorwaarden aan de kwaliteitsborger kenbaar zijn gemaakt dan neemt de casemanager of de ODZOB contact op met de kwaliteitsborger om gedurende het bouwproces gezamenlijk (kwaliteitsborger en ODZOB) toezicht uit te oefenen op de aanvullende voorwaarden.

Er kan een bouwmelding worden ingediend zonder gelijkwaardige oplossing, terwijl tijdens de bouw afwijkend wordt gebouwd met een gelijkwaardige oplossing. Dit kan tot gevolg hebben dat niet langer sprake is van een gevolklasse 1 bouwwerk en er onterecht een melding is ingediend, terwijl een vergunning is vereist. Wanneer dit gebeurt zal de kwaliteitsborger contact op dienen te nemen met de gemeente. Wij dienen te beoordelen welke vervolgstappen nodig zijn en de uitkomst terugkoppelen aan de kwaliteitsborger. Stillegging van de bouwwerkzaamheden is daarbij een van de mogelijkheden.

3.9 Beoordelingskader sloop

Voor slopen geldt bij karakteristieke panden (vastgelegd in omgevingsplan), monumenten en panden gelegen in een stads- en dorpsgezicht een vergunningplicht. Voor overige panden geldt een meldingsplicht. De sloopvergunning wordt beoordeeld op ontvankelijkheid en inhoudelijk beoordeeld op basis omgevingsplan en Bbl, met bijzondere aandacht voor monumentale waarden en asbest.

3.10 Beoordelingskader brandveiligheid

Het toetsen van meldingen voor alle typen gebouwen in relatie tot brandveiligheid gebeurt op basis van een 100% toets aan wettelijke regelgeving op volledigheid als inhoud. In alle gevallen (wanneer er bijvoorbeeld sprake is van een gelijkwaardigheid of als het gaat om bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid) wordt advies gevraagd aan de VRBZO. Voor niet-bouwwerken (tenten, podia, kermissen) wordt gewerkt volgens het "Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen" en het gemeentelijk beleid voor evenementen.

3.11 Beoordelingskader monumenten en archeologie

Het omgevingsplan legt de beschermingsgraad vast van erfgoed. Rijksmonumenten zijn aangewezen (en beschermd) op grond van de Erfgoedwet.

De omgevingsvergunning voor monumenten en archeologie voorkomt onomkeerbare schade aan het erfgoed. Naast de beoordeling van de aanvraag voor monumenten over bouwhistorische onderdelen via de gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit wordt bij de toetsing van aanvragen voor een vergunning voor monumenten aangesloten bij het beoordelingskader bouwen.

Als ingrijpende wijzigingen, reconstructies, herbestemming en sloop plaatsvindt aan rijksmonumenten dan wordt advies aangevraagd bij Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE). Voor archeologie wordt advies gevraagd.

3.12 Beoordelingskader milieu

De taken voor het behandelen van vergunningen of meldingen voor milieubelastende activiteiten zijn opgedragen aan de ODZOB. De ODZOB draagt zorg voor behandeling van vergunningaanvragen, meldingen en ook het toezicht. De ODZOB heeft regionaal uitvoeringsbeleid opgesteld voor de (basis)taken die zijn opgedragen; daar gaan we in deze strategie niet op in.

Met de bruidsschat komt de bevoegdheid van honderden rijksregels over naar gemeenten. Deze regels komen in het omgevingsplan en leidt tot de keuze om de regels ongewijzigd te laten, aan te passen of te schrappen. Er zitten milieuregels in de bruidsschat. Dat kan betekenen dat milieuregels deel gaan uitmaken van onze beoordeling van initiatieven met een omgevingsplan activiteit.

Advies

Bij een omgevingsvergunning komen milieu-aspecten aanbod. Bij een groot gedeelte van de aanvragen wordt een advies vanuit milieu gevraagd. De meest voorkomende aspecten zijn:

- Bodem (bodemonderzoek nodig en beoordelen): ODZOB
- Wet geluidhinder (akoestisch onderzoek): ODZOB
- Externe veiligheid: ODZOB
- Milieuzonering: ODZOB
- Wet natuurbescherming: provincie Noord-Brabant
 - Aerius berekening stikstof: Indien blijkt dat een natuurvergunning nodig is, dan wordt de berekening voorgelegd aan de provincie

Na het advies over de milieuaspecten die van toepassing zijn volgt het beoordelen van de aangeleverde onderzoeken en rapporten.

Bodem, geluid, geur, externe veiligheid

Naast de adviezen komen er vragen binnen van burgers, bedrijven en andere organisaties. Deze vragen hebben betrekking op bodem, geluid, geur, externe veiligheid en andere aspecten die vallen onder het milieubeleid. Dit varieert van vragen over het bestaande beleid, advies vragen hoe ze zaken het beste kunnen aanpakken/oplossen tot informatie vanuit ons archief. Dit ligt bij de gemeente met waar nodig een aanvullende rol van de ODZOB.

Stookontheffingen

In de APV is een verbod opgenomen voor het verbranden van afvalstoffen buiten inrichtingen, waarvoor ontheffing kan worden verleend. Aanvragen voor een ontheffing worden getoetst op het effect op flora en fauna.

3.13 Beoordelingskader weg, uitweg, kap en reclame

Onze Algemene Plaatselijke Verordening (APV) bevat bepalingen en regels voor activiteiten in de fysieke leefomgeving en is de grondslag voor onze toetsing en beoordeling. De bepalingen uit de APV op het fysieke domein gaan – op termijn – over naar het omgevingsplan.

Aanleg, beschadigen en veranderen van een weg

In de APV is een verbod opgenomen om zonder vergunning een weg aan te leggen, te verharderen of op te breken of anderszins veranderingen aan te brengen.

Uitweg

In de APV is een verbod opgenomen om zonder vergunning een uitweg te maken of een verandering aan te brengen in een bestaande uitweg naar een weg. We beoordelen een aanvraag op het veilige gebruik van de weg en de bescherming van het uiterlijk van de omgeving en groenvoorzieningen. In de vergunning nemen we de inrichtingseisen en de toegestane breedte van de uitweg op. Een tweede (of meerdere) uitweg bij een woning beoordelen we op verkeersveiligheid, parkeersituatie en bescherming van het uiterlijk aanzien en de groenvoorzieningen

Kap

In het bomenbeleid en de bomenverordening is opgenomen in welke gevallen voor het kappen van bomen een vergunning nodig is en zijn voorwaarden opgenomen over herplant. In aanvulling hierop zijn ook karakteristieke landschapselementen (waaronder bomen) in ons omgevingsplan aangewezen.

Reclame

Op basis van de beleidsregels over reclame in de openbare ruimte zijn reclame-uitingen in bermen of weilanden langs doorgaande wegen niet toegestaan. Het doel van het reclamebeleid is om de kwaliteit van het landschap, de verkeersveiligheid en de ruimtelijke kwaliteit te beschermen. Een voorwaarde voor het plaatsen van een reclameobject in de openbare ruimte is dat er een verband is tussen de reclame-uiting en de activiteiten die in het pand of op het perceel plaatsvinden. Indien sprake is van een bouwwerk of een constructie aan een bouwwerk dan wordt getoetst aan bouwkundige eisen.

3.14 Beoordelingskader evenementen

In de APV is een verbod opgenomen om zonder vergunning een evenement te organiseren. Er kan worden volstaan met een melding indien aan bepaalde voorwaarden is voldaan (zoals minder dan 100 bezoekers, tussen 08 en 24 uur, geen versterkte muziek, geen inzet van hulpdiensten).

Er vinden enkele grote (zoals Wish Outdoor) en talrijke kleiner evenementen plaats. De evenementen vragen ieder om een eigen aanpak. Op basis van de aanvraag wordt een risicoscan gedaan om het evenement in te delen in een risicoklasse.

De klassen zijn gebaseerd op de behandelclassificatie veiligheidsregio op basis van het activiteiten-, publieks- en ruimtelijk profiel:

- O: zonder risico en impact, valt niet onder de definitie van evenement in de APV
- A: evenement met geringe impact en zeer laag risico; er is geen evenementenvergunning nodig als aan de voorwaarden is voldaan en dan is een melding voldoende
- B1: evenement met enig risico of aandacht en waarvoor een vergunning is benodigd
- B2: identiek B1, met andere voorwaarden en maximum aantal in dorpskernen
- C: risicovol evenement

Op basis van de indeling wordt bepaald of de hulpdiensten, zoals brandweer, politie en de GHOR/GGD om advies worden gevraagd en op welke manier de verschillende diensten in het proces van vergunningverlening met elkaar samenwerken.

Bij een B-evenement wordt advies gevraagd bij de hulpdiensten, in aanvulling op de standaardvoorschriften in de vergunning. Bij een C-evenement (zoals Wish Outdoor) worden de hulpdiensten integraal betrokken bij de voorbereiding, afstemming, advisering en beoordeling van het evenement.

De circussen en kermissen zijn als bijzondere evenementen benoemd. Er worden maximaal 2 vergunningen per jaar verstrekt voor een circus. In elke dorpskern kan een jaarlijkse kermis worden georganiseerd.

Binnen de gemeente werken verschillende medewerkers samen aan het verlenen van evenementenvergunningen en ontheffingen van de Alcoholwet. Er is een structureel evenementenoverleg met de hulpdiensten.

3.15 Beoordelingskader bodem, bouwstoffen en grond

Alle meldingen en vergunningen in het kader van bodem, bouwstoffen en grondstromen worden beoordeeld door de ODZOB conform het regionale beleid.

3.16 Beoordelingskader natuurbescherming en flora & fauna

We vragen instemming aan het bevoegd gezag (ministerie of provincie) indien een vergunningaanvraag de activiteit handelen in een natuurbeschermingsgebied bevat, of de activiteit nadelige gevolgen kan veroorzaken voor de flora en fauna.

De inhoudelijke toetsing vindt plaats door deze overheden.

3.17 Alcoholwet en terrassen

In onze APV is opgenomen dat er een exploitatievergunning is vereist voor het exploiteren van een openbare inrichting. Op basis van de Alcoholwet dient de

exploitant een alcoholvergunning aan te vragen om een horecabedrijf of slijtersbedrijf uit te oefenen. Dergelijke aanvragen toetsen we aan de bepalingen in onze APV en de Alcoholwet.

In het terrassenbeleid is de vergunningplicht voor terrassen uit de APV nader uitgewerkt. De vergunning voor een terras is gekoppeld aan de exploitatievergunning voor wat betreft drankverstrekking.

3.18 Beoordelingskader kansspelen

In onze APV is opgenomen dat kansspelautomaten niet zijn toegestaan in laagdrempelige inrichtingen en dat er maximaal twee zijn toegestaan in een hoogdrempelige inrichting. Het is niet mogelijk om een ontheffing aan te vragen.

3.19 Beoordelingskader huisvesting arbeidsmigranten

In onze APV is opgenomen dat er een vergunning is vereist voor het exploiteren van een voorziening voor huisvesting van arbeidsmigranten die geen gezamenlijk huishouden vormen. In de vergunning nemen we voorwaarden op voor het aantal slaappleaatsen en kunnen we nadere regels opleggen voor de bescherming van de woon- en leefomgeving. De nadere regels staan in het arbeidsmigrantenbeleid gemeente Laarbeek.

3.20 Beoordelingskader woonoverlast

Per 1 juli 2017 is de 'Wet aanpak woonoverlast' in werking met de bevoegdheid van de burgemeester tot het toepassen van bestuursdwang in de vorm van een gedragsaanwijzing bij ernstige woonoverlast, veroorzaakt door overlastgever(s) in de nabije woonomgeving. Er is een beleidsregel vastgesteld op basis waarvan een last onder dwangsom kan worden opgelegd bij geconstateerde overtredingen.

3.21 Verhuurderschap

Per 1 juli 2023 is de Wet goed verhuurderschap in werking getreden. Via de site van de gemeente Laarbeek kan een melding worden doorgegeven.

3.22 Digitaal Opkoorregister

Ten behoeve van de aanpak van de handel in goederen afkomstig van een misdrijf (heling) heeft het college in december 2023 in de APV opgenomen dat handelaren verplicht zijn op een gewaarmerkt verkoopregister bij te houden voor de in- en verkoop van gebruikte of ongeregelde goederen. De gemeente kan bestuurlijk maatregelen nemen als er overtredingen worden geconstateerd.

3.23 Samenwerking bij vergunningverlening

In ons werkproces zijn de contactmomenten met externe en interne adviseurs benoemd. De samenwerking bij vergunningverlening is onder ander met:

- ODZOB: Uitvoering van de taken voor milieubelastende activiteiten en taken bodem, geluid, energie, asbest, bouwen
- VRBZO: Beoordelen van meldingen en geven van advies op brandveiligheid voor alle activiteiten
- Provincie of waterschap voor beoordeling/toetsing op onderdelen die nodig zijn voor afhandeling van een aanvraag
- Gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit: beoordeelt aanvragen aan de eisen van welstand en voor monumenten, beschermde dorpsgezichten en karakteristieke panden
- Hulpdiensten: Betrokken bij vergunningaanvragen voor risicovolle evenementen

.

4 Toezicht

Onze toezichtstrategie is gericht op het op eenzelfde wijze uitvoeren van toezicht in overeenkomstige gevallen. De doelen zijn:

- professionaliteit, rechtszekerheid en rechtsgelijkheid voor diegenen waarop het toezicht zich richt.
- effectiviteit om maatschappelijke effecten te bereiken.

4.1 Vormen van toezicht

Toezicht vindt plaats naar aanleiding van:

- het uitvoeringsprogramma waarin prioriteiten voor het toezicht zijn verwerkt;
- verleende vergunningen en ontvangen meldingen;
- thema's of projecten;
- klachten, meldingen, handhavingsverzoeken en ongewone voorvallen;
- waarnemingen in het vrije veld: oog en oor.

Het uitvoeren van toezicht is gericht op bescherming van de leefomgeving, veiligheid, gezondheid en leefbaarheid. Daarnaast is het toezicht van belang voor onze bedrijfsvoering doordat we de registratie actualiseren in de Basisregistratie Personen (BRP) en de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) waar onder andere de Waardering van onroerende zaken (WOZ) gebruik van maakt.

Vormen van toezicht zijn:

- administratief toezicht (bijvoorbeeld certificaten bij keuringen);
- routinematige controles: periodiek toezicht op vergunningen en meldingen;
- thematische controles;;
- gebiedsgerichte controles, bijvoorbeeld in het landelijk gebied of wijktoezicht;
- hercontroles: vinden plaats aan de hand van een geconstateerde overtreding.

Bij het uitvoeren van toezicht gaan we zorgvuldig om met de belangen van de rechthebbende(n). In beginsel worden de toezichtbevoegdheden uitgeoefend met medewerking ofwel toestemming van inwoner of bedrijf. Als toestemming wordt geweigerd wordt gebruik gemaakt van de bevoegdheden van toezichthouders volgens de Algemene wet bestuursrecht en/of Algemene wet op het binnentreden als dit nodig is. Op basis van een analyse van de situatie vooraf, wordt bepaald of de controle aangekondigd of onaangekondigd plaatsvindt.

4.2 Omgevingsplan

Het toezicht op de regels in het omgevingsplan vindt plaats naar aanleiding van een verleende vergunning of ingediende melding, op basis van meldingen of klachten en door algemeen gebiedstoezicht. Verder houden we toezicht op bepalingen in ons omgevingsplan indien die zijn opgenomen als voorwaarden in de vergunning voor een omgevingsplanactiviteit.

4.3 Bouwactiviteiten

Net als bij het beoordelen van vergunningaanvragen bouwen geldt dat tijdens de bouw- of realisatiefase keuzes moeten worden gemaakt wat we controleren en hoe dit wordt gecontroleerd. Voor deze fase hebben we het toezichtprotocol uitgewerkt. Het toezicht op bouwen verandert door de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.

Vergunningsvrije bouwwerken

We controleren niet actief op de bouw van vergunningsvrije bouwwerken, wel reactief op basis van klachten of meldingen. De collega's van BAG en Belastingen houden inzicht in de realisatie van bouwwerken die vergunningsvrij zijn ten behoeve van de basisregistraties door vergelijking van luchtfoto's en kaarten.

Bouwwerken onder GK1 (meldingsplichtige bouwwerken)

Bij het onderdeel vergunningverlening is de werking van de Wkb toegelicht en onze werkwijze ten aanzien van de meldingen die de kwaliteitsborger doet. Er is ook aangegeven dat we (Odzob) voor bouwwerken met een hoger risicoprofiel samen met de kwaliteitsborger toezicht kunnen uitvoeren.

De kwaliteitsborger voert het toezicht uit gedurende de realisatie van bouwwerken die onder gevolgklasse I van de Wkb vallen. De kwaliteitsborger heeft geen handhavende bevoegdheid. Als de kwaliteitsborger strijdigheden constateert gedurende de realisatie van het bouwwerk of bij de oplevering waardoor de kwaliteitsborger geen verklaring kan afgeven dat het bouwwerk voldoet aan de eisen, dan is de kwaliteitsborger verplicht de gemeente hierover te informeren.

De gemeente zal deze signalen beoordelen en handelen. Dit kan zijn dat er kennis wordt genomen van de strijdigheid, dat er eigen toezicht plaatsvindt op de bouw om waarnemingen te doen of dat er handhavende maatregelen worden genomen voor herstel van de strijdigheid. De gemeente zal met name op constructieve veiligheid, brandveiligheid, duurzaamheid en gezondheid overgaan tot eigen toezicht of handhaving.

Het kan voorkomen dat er wordt gestart met bouwwerkzaamheden zonder dat er een private kwaliteitsborger is ingeschakeld. In dergelijke gevallen moeten we formeel bezien de bouw stilleggen. Dat betekent dat we een termijn stellen waarbinnen de initiatiefnemer een kwaliteitsborger moet inschakelen.

Bouwwerken GK2/3; vergunningplichtige bouwwerken

Bij werken die niet onder GK1 van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen vallen, moeten tijdens de bouw- of realisatiefase keuzes gemaakt worden over de intensiteit van ons toezicht. Voor deze fase hebben we het toezichtprotocol uitgewerkt. Het landelijke toezichtprotocol heeft als basis gediend.

Het toezichtprotocol is een matrix waarin per bouwfase en gebruiksfunctie is aangegeven hoe we controleren. Deze is opgenomen in de bijlage.

Daarbij onderscheiden we:

S: Steekproefsgewijze controle

1: Visuele controle

2: Beoordeling van hoofdlijnen en hoofdaspecten

3: Beoordeling van hoofdlijnen en enkele kenmerkende details

4: Integrale controle van alle onderdelen

Uit de matrix blijkt dat het om verschillende fasen in het bouwproces gaat en dat op de onderdelen is aangegeven met welke diepgang de controle plaatsvindt. Het verder uitwerken van het exacte controleniveau kan door middel van checklisten. Daarin kan gedetailleerder worden benoemd waarop gecontroleerd dient te worden en per inspectie kan de inspecteur vastleggen waarop is gecontroleerd.

Bij het toezicht ondervinden we in toenemende mate dat we aandacht moeten geven aan het inspecteren van bestaande panden op landelijke aandachtspunten. De afgelopen jaren zagen we onder meer landelijke eisen om te inspecteren op energielabel, breedplaatvloeren en brandveiligheid van gevels. Dergelijke landelijke eisen nemen we op in ons jaarlijks uitvoeringsprogramma.

4.4 Sloopactiviteiten

Het toezicht op de sloopvergunning voor karakteristieke panden, monumenten en panden in stads- of dorpsgezicht vindt plaats aan de hand van verleende vergunningen met betrekking tot monumentale of beschermde aspecten. Dit toezicht ligt net zoals dat op de sloopmeldingen bij de ODZOB. Het toezicht op de bedrijfsmatige sloop met asbesthoudend materiaal ligt bij de ODZOB (basistaak). De ODZOB heeft zelf handhavingsbevoegdheid.

4.5 Brandveiligheid

Het toezicht op bestaande bouwwerken en meldingen voor brandveilig gebruik ligt bij de VRZOB. De verantwoordelijkheid voor het realiseren en behouden van een brandveilige situatie ligt bij de gebruikers/eigenaren. De brandweer bevestigt dit uitgangspunt zoveel mogelijk. Hierbij ligt de nadruk op risicogerichte aanpak. De belangrijkste thema's zijn alarmering, veilig vluchten, rook- en brandbeheersing en veilige inzet van de repressieve dienst. De middelen die voor de VRBZO beschikbaar zijn worden volgens de door de VRBZO opgestelde systematiek verdeeld. De VRBZO levert jaarlijks een uitvoeringsplan. De VRBZO heeft geen handhavingsbevoegdheid, overtredingen gaan naar de gemeente voor afhandeling.

4.6 Monumenten en archeologie

Nadat een omgevingsvergunning voor de activiteit bouw en monumenten (rijksmonumentenactiviteit dan wel gemeentelijke omgevingsplan activiteit) is afgegeven of een aanpassing aan een monument vergunningsvrij plaatsvindt, neemt de ODZOB de monument specifieke en cultuurhistorische aspecten mee in de bouwinspecties.

De eigenaar is verantwoordelijk voor het voldoen aan de onderhoudsverplichtingen voor monumenten of beschermde panden. We reageren op meldingen uit ons algemene vrije veld toezicht als dat aan de orde is.

Bij bouwwerken in archeologisch waardevol gebied wordt toezicht gehouden door de ODZOB (archeoloog) op basis van de vergunningvoorschriften.

4.7 Milieu

Het toezicht op milieubelastende activiteiten ligt bij ODZOB voor vergunningen en meldingsplichtige activiteiten. Voor deze taken heeft de ODZOB uitvoeringsbeleid vastgesteld. De ODZOB is 24/7 bereikbaar en beschikbaar voor de afhandeling van milieu-incidenten en calamiteiten. De ODZOB verzorgt de planning voor de controlebezoeken, met inachtneming van het beschikbare budget (vastgelegd in het werkplan). Tevens pakt de ODZOB een deel van de juridische handhaving omtrent milieu overtredingen op zich. Voor de uitvoering van milieutoezicht en -handhaving en vergunningverlening heeft de ODZOB het ROK Milieutoezicht en het ROK Vergunningverlening opgesteld.

Het toezicht op (de ontheffingen voor) het stoken van afval ligt bij de BOA.

4.8 Aanleg weg

Het toezicht bij de aanleg van een weg ligt bij de betreffende wegbeheerder.

4.9 Uitweg

Het toezicht op het aanleggen of veranderen van een uitweg is via gebiedstoezicht en toezicht op afgegeven vergunningen. Dit ligt bij beheer openbare ruimte.

4.10 Kap

Het toezicht op het kappen van bomen is op basis van een afgegeven vergunning waarbij een eventuele herplantplicht wordt gecontroleerd. Verder signaleren we bomenkap via gebiedstoezicht (groene BOA, groenonderhoud beheer openbare ruimte) en op basis van meldingen.

4.11 Reclame

Toezicht op de beleidsregels op reclame in de openbare ruimte is via actief gebiedstoezicht in de openbare ruimte en op basis van meldingen. Het aanbrengen van reclame aan een bouwwerk of een constructie aan een bouwwerk is een bouwactiviteit en wordt gecontroleerd in het kader van de vergunning.

4.12 Evenementen

Op basis van het in het vergunningen- of meldingenproces bepaalde risicoprofiel van een evenement wordt de intensiteit en diepgang van de controles en onderlinge rolverdeling met politie, brandweer, ODZOB (geluidsmetingen), toezichthouders en BOA's voorafgaand aan het evenement bepaald.

Voor het merendeel van B evenementen en voor alle C evenementen is er een schouw voorafgaand aan het evenement.

Het toezicht richt zich met name op:

- Brandveiligheid
- Alcoholwet (leeftijdgrens)
- Openbare orde
- Geluidproductie
- Inzet gecertificeerde beveiligers door organisatoren
- Bouw- en constructieve veiligheid van tijdelijke constructies (podia, tribune, tenten, attracties)
- Verkeersstromen
- Parkeren

Bij kleinschalige, reguliere en weinig risicovolle evenementen vindt toezicht in eerste instantie plaats op basis van meldingen.

4.13 Bodem, bouwstoffen en grond

Dit toezicht is opgedragen aan de ODZOB en wordt uitgevoerd op basis van het regionale beleid.

4.14 Natuurbescherming

Het toezicht op de bescherming van natuur, flora en fauna vindt plaats naar aanleiding van klachten en meldingen die we doorzetten naar de provincie als bevoegd gezag.

4.15 Horeca

Het toezicht op horeca-activiteiten ligt bij de gemeente (alcoholverstrekking waaronder leeftijdsgrens, sluitingstijden), ODZOB (milieu, waaronder geluid), VRBZO (brandveiligheid) en de politie op de openbare orde, ook na sluitingstijden.

Bij paracommerciële instellingen is het gemeentelijk toezicht gericht op het voldoen aan de voorwaarden voor alcoholverstrekking.

4.16 Overig APV

Diverse overige bepalingen in de APV (zoals standplaatsen, terrassen, voorwerpen op of aan de weg) controleren we op basis van eventuele klachten/meldingen of als we zaken tegenkomen tijdens ons gebiedstoezicht.

4.17 Digitaal Opkoopregister

Ten behoeve van de aanpak van de handel in goederen afkomstig van een misdrijf (heling) is in de APV opgenomen dat handelaren verplicht zijn om een gewaarmerkt verkoopregister bij te houden. Het toezicht wordt ingericht. Het DOR is inmiddels aangewezen als doorlopend en gewaarmerkt register.

4.18 Toezicht op ondermijning (‘Damocles’)

Het toezicht en de juridische handhaving op basis van het Damoclesbeleid is gericht op het voorkomen van overlast en ondermijning. Dit betreft de opvolging van meldingen, opvolging rapportages van de politie, opvolging van klachten en het daadwerkelijk sluiten van panden, houden van toezicht en overgaan tot bestuurlijke handhaving.

Bij reguliere controles (milieu, bouwen, ruimtelijke ordening, BRP, BAG), klachten en meldingen worden signalen voor ondermijnende activiteiten besproken. Bij het constateren van productie of opslag van drugs in een pand is de burgemeester bevoegd om het pand te sluiten. In dat geval gaan we over tot sluiting door het pand te verzegelen. Door controle van het pand gaan we na of de verzegeling wordt nageleefd. Het toezicht op ondermijnende activiteiten vindt met name plaats door onze opsporende partners (politie, FIOD, Openbaar Ministerie). Samen met deze partners voeren we projectmatige flexcontroles uit. Dit bestaat uit vooronderzoek, fysieke controles en de (juridische) opvolging bij constateringen.

4.19 Huisvesting arbeidsmigranten

Het toezicht op de huisvesting van arbeidsmigranten is op basis van de vergunning conform het omgevingsplan, reguliere controles van panden op brandveiligheid, inschrijvingen in de BRP, het digitaal nachtregister en signalen uit de Landelijke Stuurgroep Interventieteams. Daarnaast fungeert de toezichthouders als oog- en oorfunctie in geval van misbruik, uitbuiting, sociaal welzijn en ondermijning.

4.20 Meldingen en handhavingsverzoeken

Meldingen van burgers of bedrijven kunnen per telefoon, schriftelijk, e-mail /app of via de website van de gemeente binnenkomen. Allereerst wordt beoordeeld of er sprake is van een publiekrechtelijk grondslag en of de gemeente bevoegd is. Indien het privaatrechtelijk is dan zal er in principe geen behandeling plaatsvinden.

Bij een melding van een burger of bedrijf wordt contact opgenomen. Vervolgens wordt bepaald wat de aanleiding en het doel van de melding is en wat verwacht wordt van de gemeente. De melding wordt na binnenkomst beoordeeld op prioriteit en afhankelijk daarvan al dan niet met spoed opgepakt. Dit kan betekenen dat een locatiebezoek plaatsvindt om inzicht te krijgen in de oorzaak van de melding. Bij anonieme meldingen wordt de impact ingeschat. Afhankelijk van deze inschatting wordt eventueel verdere actie ondernomen. Bij een anonieme melding is het logischerwijs niet mogelijk om te communiceren met de melder.

Een handhavingsverzoek heeft een wettelijke beslistermijn. Op basis van de Algemene wet bestuursrecht wordt een afhandeltermijn van 8 weken als redelijk beschouwd. De termijn is afhankelijk van eventuele constatering bij de behandeling en bij het aantreffen van overtredingen met acties voor opvolging kan een langere termijn gelden. In beginsel wordt dezelfde werkwijze als bij een melding gehanteerd. Op een verzoek om handhaving wordt een besluit genomen dat vatbaar is voor bezwaar en beroep.

Anonieme verzoeken om handhaving worden afhankelijk van het verzoek al dan niet (ambtshalve) opgepakt. Verzoeken om handhaving die zijn ingediend door iemand die geen belanghebbende is worden niet-ontvankelijk verklaard. Milieuklachten en verzoeken om handhaving milieu worden behandeld door de ODZOB, ook in spoedeisende gevallen.

De gemeente heeft een 24-uurs bereikbaarheidsregeling met een piketdienst voor calamiteiten via een aangewezen officier van dienst en via de buitendienst.

De afhandeling van meldingen van burgers en bedrijven is volgens deze uitgangspunten:

- Geen behandeling bij een privaatrechtelijke grondslag
- Spoedig en met een locatiebezoek behandelen van *urgente* meldingen met directe risico's op constructieve veiligheid, openbare orde, brandveiligheid, gezondheid.
- Bij *niet-urgente* meldingen wordt besproken wat het belang en doel van het verzoek is en op basis daarvan besloten over de behandeling.
- Geen behandeling op meldingen die niet te verifiëren zijn

4.21 Gebiedscontroles

De gebiedscontrole (of surveillance) vindt plaats op specifieke thema's of gebieden door onze toezichthouders en BOA's. Het zijn observerende controles om een beeld te vormen of wordt voldaan aan de regels en voorwaarden vanuit ruimtelijk gebruik, bouwen, (brand)veiligheid, bijzondere wetten en openbare orde. Verder is er een provinciebrede aanpak en samenwerking SSIB (Samen Sterk in Brabant) waarbij gemeenten, provincie, politie, waterschappen en meer partijen zich inzetten om het Brabantse buitengebied vrij te houden van onder andere illegale afvalstortingen, stroperij en wild-crossen.

4.22 Samenwerking bij het toezicht

Er is overleg in het kader van projecten of casussen met instanties zoals politie, VRZOB, ODZOB, Openbaar Ministerie, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (arbeidsinspectie), Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit, de Algemene Inspectiedienst en het Waterschap, Peelland Interventie Team en het RIEC. Er vindt georganiseerd en structureel overleg plaats met politie, ODZOB (milieu) en de regionale brandweer (brandveiligheid).

Toezichtprogramma's worden afgestemd om te voorkomen dat bedrijven in een beperkte periode voor zowel milieu als brandveiligheid bezocht worden. Periodieke controles (milieu, bouw, brandveiligheid) tijdens de gebruiksfase worden in beperkte mate integraal uitgevoerd met andere partners.

Het toezicht wordt steeds meer projectmatig uitgevoerd in samenwerking met of geïnitieerd door onze partners. Bijvoorbeeld rondom het thema ondermijning, huisvesting arbeidsmigranten, overlast in de woonomgeving of afsteken van vuurwerk.

5 Sanctioneren en gedogen

We volgen de sanctiestrategie die we in dit hoofdstuk beschrijven als een we een overtreding constateren. Daarbij onderschrijven we de landelijke handhavingsstrategie omgevingsrecht (LHSO).

Het doel van de sanctiestrategie is om uitvoering te geven aan:

- beginselplicht tot handhaven;
- passend interveniëren bij iedere bevinding;
- in vergelijkbare situaties vergelijkbare keuzes maken;
- interventies op vergelijkbare wijze kiezen en toepassen.

De essentiële onderdelen van de LHSO zijn in onderstaande alinea's uitgewerkt en aangevuld met eigen overwegingen.

We zoeken contact met een overtreder. Dit kan ertoe leiden dat een handhavingsprocedure niet hoeft plaats te vinden. In het contact moet vertrouwen ontstaan dat de overtreding wordt opgeheven. Hiervoor wordt een termijn afgesproken. Er zijn uitzonderingen waarbij een sanctie wordt opgelegd. Bijvoorbeeld wanneer een overtreding om onmiddellijke actie vraagt. Voor een bestuursorgaan – zoals de gemeente – is de beginselplicht tot handhaving de basis.

5.1 Gelijkwaardige oplossing bij afwijken van voorschriften

Het kan voorkomen dat een situatie afwijkt van de vergunningvoorschriften of regel en dat maatregelen zijn getroffen die het beschermde belang in dezelfde mate of beter waarborgen. Indien op een andere wijze dezelfde veiligheid, bescherming van gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en bescherming van het milieu wordt gerealiseerd, kan deze oplossing voldoen en is geen vervolgactie noodzakelijk.

5.2 Legaliseerbare overtreding

Is sprake van een overtreding en is geen sprake van een gelijkwaardige oplossing, dan is een eerste afweging of het een vergunbare situatie betreft. Als dit het geval is, wordt in beginsel een vergunningprocedure gestart. Legalisatie moet binnen afzienbare termijn mogelijk zijn. Afhankelijk van de ernst van de overtreding (risico, schade) en het profiel van de overtreder zijn er de volgende opties, waarbij we meestal de middelste optie (vergunnen) volgen:

- Vergunnen met sanctie: Indien de illegale situatie is ontstaan uit calculerend / malafide gedrag en/of sprake is van recidive, wordt proces-verbaal opgemaakt.
- Vergunnen: Indien bij een vergunbare situatie geen sprake is van calculerend/malafide gedrag en geen sprake van recidive, wordt afgezien van een sanctie.

- Vergunnen met bestuursrechtelijke handhaving: Als een situatie legaliseerbaar is, kunnen we bestuursrechtelijk handhavend optreden, zolang de illegale situatie voortduurt of de vergunningaanvraag niet is ingediend. Als een vergunningaanvraag is ingediend, kan handhavend optreden geboden zijn, bijvoorbeeld als belangen van derden dat vergen.

5.3 Sanctie instrumenten

Bij geconstateerde overtredingen zijn bestuursrechtelijke en strafrechtelijke instrumenten in te zetten. De bestuursrechtelijk herstelsancties zijn

- last onder dwangsom (LOD);
- last onder bestuursdwang (LOB/BES);
- schorsen of intrekken van de vergunning of ontheffing;
- een bouwstop (tijdelijk stilleggen activiteiten);
- verscherpt toezicht;
- bestuurlijke boete.

De bestuurlijke boete is een nieuw instrument. De gemeente kan dit als sanctiemiddel inzetten en direct een boete opleggen (artikel 5.4 Awb). Hiervoor dient de gemeente de bevoegdheid tot het opleggen van een boete aan te wijzen. In onze strategie hebben we opgenomen bij welk soort overtredingen de bestuurlijke boete een mogelijk instrument is om in te zetten. Op dit moment is de bevoegdheid tot het opleggen van de bestuurlijke boete nog niet binnen onze gemeente belegd en kan dit instrument niet worden ingezet.

Strafrechtelijke instrumenten zijn:

- Proces verbaal (PV);
- Bestuurlijke strafbeschikking (BSB).

In onze gemeente zijn BOA's aangewezen om strafrechtelijk op te treden op het gebied van het omgevingsrecht. Wij signaleren ook richting onze partners (zoals politie), waarna zij strafrechtelijk kunnen optreden.

Bij een last onder dwangsom of last onder bestuursdwang krijgt de overtreder een hersteltermijn waarbinnen de overtreding moet zijn beëindigd. Als de overtreding na deze termijn niet is beëindigd, dan wordt de sanctie geëffectueerd.

Op basis van twee variabelen bepalen we met welk instrumentarium gehandhaafd wordt bij een geconstateerde overtreding:

1. de **gevolgen van de bevinding** voor het milieu, veiligheid, gezondheid en/of maatschappelijke relevantie:
2. het **gedrag van de overtreder**. Daarbij nemen we het gedrag en de toezicht- en handhavingshistorie van de overtreder mee in beschouwing.

Beide variabelen bepalen of bestuursrechtelijk (lichte segmenten), strafrechtelijk (donkere segmenten) of in een combinatie van beide (middensegmenten) wordt opgetreden. Zie de interventiematrix die hieronder wordt weergegeven. Voor de donkere segmenten volgen we een 2-staps strategie. De waarschuwingsbrief wordt altijd voorzien van een voornemen voor het opleggen van een dwangsom, zodat in de volgende stap de dwangsom kan worden opgelegd. Bij de lichte segmenten volgen we een 3-staps strategie waarbij we eerst een redelijk termijn opnemen voor het beëindigen van de overtreding en een termijn voor het indienen van een eventuele zienswijze.

Door verzwarende of verzachtende argumenten kan een verschuiving van het instrumentarium plaatsvinden. Bij verzachtende argumenten wordt de in de interventiematrix gepositioneerde bevinding één segment naar links en vervolgens één segment naar onder verplaatst en andersom bij verzwarende argumenten.

In lijn met de landelijke handhavingsstrategie kunnen de volgende argumenten verzwarend werken:

1. De overtreder heeft door zijn handelen financieel voordeel behaald.
2. Een financiële sanctie heeft vermoedelijk geen effect.
3. De overtreder heeft ook andere relevante handelingen gepleegd ter verhulling van de feiten, zoals valsheid in geschrifte, corruptie of witwassen.
4. Het doel van de handhaving ligt bij het onder de aandacht brengen van het belang van een bepaalde norm bij de branche of een breder publiek.
5. Door strafrechtelijk optreden met toepassing van opsporingsbevoegdheden kan meer toereikend zijn om de waarheid boven tafel te brengen.

In aanvulling op de landelijke handhavingsstrategie kunnen de volgende argumenten verzachtend zijn:

1. De overtreder heeft al een ander (dan gesanctioneerd) financieel nadeel behaald. Bij een herstelsanctie is dit punt geen afweging.
2. De overtreder heeft maatregelen genomen om voorvallen te voorkomen.
3. Volledige legalisatie van de handeling is een mogelijkheid op de korte termijn.

Na positionering van de overtreding in de interventiematrix kan de bijbehorende interventie worden bepaald. In onderstaande versie van de interventiematrix is per situatie de eerste insteek voor sanctioneren opgenomen. De toezichthouder kiest voor de minst zware van de opgenomen interventies, tenzij de toezichthouder motiveert dat een andere interventie passender is.

Dit betekent dat de matrix behulpzaam is om op basis van de gevolgen (de verticale as) en het gedrag van de overtreder (de horizontale as) tot een kwadrant te komen. Binnen dat kwadrant kan gestart worden met het minst zware instrument en bij uitblijven van naleven kan dit worden verzwared. De matrix werkt dus in principe "van beneden naar boven". Het doel van de matrix is om weloverwogen tot de juiste stappen en beslissingen te komen en om deze transparant vast te leggen.

De beginselplicht tot handhavend optreden bij overtredingen blijft overeind.

De (mogelijke) gevolgen:				
Interventiematrix				
4. Aanzienlijk en/of onomkeerbaar	↑ Strafrecht BSB (indien mogelijk)/PV	↑ Strafrecht BSB (indien mogelijk)/PV	↑ Strafrecht BSB (indien mogelijk)/PV/ nader straf. onderzoek	↑ Strafrecht PV/nader straf. onderzoek
	Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	
			Bestuursrecht ingrijpend Exploitatieverbod/sluiting Schorsen/intrekken vergunning, erkenning of certificaat	
				Bestuursrecht ingrijpend Exploitatieverbod/sluiting Schorsen/intrekken vergunning, erkenning of certificaat
	Bestuursrecht herstellend LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen) Verscherpt toezicht	Bestuursrecht herstellend LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen) Verscherpt toezicht	Bestuursrecht herstellend LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen)	Bestuursrecht herstellend LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen)
3. Van belang	↑ Strafrecht BSB (indien mogelijk)/PV	↑ Strafrecht BSB (indien mogelijk)/PV	↑ Strafrecht BSB (indien mogelijk)/PV/ nader straf. onderzoek	↑ Strafrecht PV/nader straf. onderzoek
	Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)
				Bestuursrecht ingrijpend Exploitatieverbod/sluiting Schorsen/intrekken vergunning, erkenning of certificaat
	Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek/ waarschuwing	Bestuursrecht herstellend LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen). Verscherpt toezicht	Bestuursrecht herstellend LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen). Verscherpt toezicht	Bestuursrecht herstellend LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen)
2. Beperkt		↑ Strafrecht BSB (indien mogelijk)/PV	↑ Strafrecht BSB (indien mogelijk)/PV	↑ Strafrecht PV
			Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)
	Bestuursrecht herstellend Aanspreken/informeren	Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek/ waarschuwing	Bestuursrecht herstellend LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen). Verscherpt toezicht	Bestuursrecht herstellend LOD/LOB (incl. tijdelijk stilleggen)
1. Vrijwel nihil			↑ Strafrecht BSB (indien mogelijk)/PV	↑ Strafrecht PV
			Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)	Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete (indien mogelijk)
	Bestuursrecht herstellend Aanspreken/informeren	Bestuursrecht herstellend Aanspreken/informeren	Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek/ waarschuwing	Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek/ waarschuwing
Het gedrag van de overtreder is:	A. Goedwillend, proactief (dwz beëindigt overtreding eigener beweging)	B. Onverschillig	C. Calculerend	D. Notoir/crimineel

De interventie wordt ingeザー tot dat sprake is van naleving. Als naleving binnen de termijn uitblijft dan zetten we een zwaardere interventie in uit hetzelfde segment

van de interventiematrix, tenzij een zwaardere interventie uit een ander segment van de interventiematrix passender is. De interventiematrix is een hulpmiddel om gemotiveerd tot een afweging van instrumenten te komen en om de inzet van deze instrumenten – waar nodig – af te stemmen met handhavingspartners.

5.4 Passende reactie

De toe te passen sanctie moet proportioneel zijn en dient zoveel mogelijk transparantie te bieden. Bij een last onder dwangsom geldt dit voor de lengte van begunstigingstermijnen en de hoogte van dwangsommen. De dwangsom dient prikkelend te werken, zodat de overtreder de overtreding zal beëindigen, beëindigd zal houden en wordt weerhouden om de overtreding (nogmaals) te begaan:

- Voor besluiten die niet gericht zijn op het voorkomen van herhaling kiezen we qua **begunstigingstermijn** voor een termijn waarbij de overtreder voldoende hersteltijd heeft én we langdurende overtredingssituaties voorkomen. Voor de onderbouwing van het besluit hanteren we een termijn die praktisch haalbaar moet zijn om aan de last te kunnen voldoen. Verder is de te stellen termijn afhankelijk van de aard van de overtreding (er kan in principe met geen of een korte termijn worden volstaan bij gedragsvoorschriften) en mag de termijn niet zodanig lang zijn, dat sprake is van (impliciet) gedogen van de overtreding.
- De **hoogte van een dwangsom** moet op grond van de Algemene wet bestuursrecht in redelijke verhouding staan tot de zwaarte van het geschonden belang en de beoogde werking van het opleggen van de dwangsom. We onderbouwen het besluit voor de hoogte van de dwangsom. We relateren de hoogte van de dwangsom onder andere aan de aard en ernst van de overtreding, de potentiële schade en de kosten die moeten worden gemaakt om de overtreding ongedaan te maken. In ieder geval moet het bedrag belangrijk hoger zijn dan het economisch voordeel dat met de overtreding wordt behaald. Het moet aantrekkelijker zijn de overtreding ongedaan te maken dan de dwangsom te betalen. We baseren ons in principe op het landelijke overzicht met de hoogte van de dwangsommen en de begunstigingstermijn die we kunnen opleggen.
- Het **verbeuren van dwangsommen** gebeurt van rechtswege.
- Bij het opleggen van een last onder dwangsom wordt de overtreding, indien dit is toegestaan, opgenomen in de Basisregistratie Kadaster Publiekrechtelijke beperkingen.
- Het bevoegd gezag kan in sommige gevallen de **vergunning** ook geheel of gedeeltelijk **intrekken** of schorsen als niet overeenkomstig de vergunning wordt gehandeld. Dit instrument wordt in onze gemeente in uitzonderlijke gevallen toegepast als andere maatregelen geen effect sorteren.

5.5 Overtredingen door de overheid

De handhaving van overtredingen begaan door een andere overheid of een onderdeel van de eigen organisatie is niet anders dan handhaving van overtreding begaan door inwoners of ondernemers. Er wordt geen verschil gemaakt in prioriteitstelling en keuze van het handhavingsinstrument. Wel brengt een dergelijke overtreding een tweetal extra procedurestappen met zich mee:

- Wordt een overtreding van de gemeentelijke organisatie geconstateerd dan wordt deze aan het management en/of de burgemeester/college van B&W voorgelegd.
- Het management en/of de burgemeester/college van B&W zorgen ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de overtreding te beëindigen, deze in de toekomst te voorkomen en zo nodig de schade te herstellen.

5.6 Afzien van handhaven

In uitzonderlijke situaties kan de burgemeester/college van B&W verklaren dat wordt afgezien van handhaving. Dit is aan een termijn gebonden en niet langer dan noodzakelijk. Daarbij onderschrijven we het landelijk beleidskader gedogen.³

We kunnen bij een overtreding afzien van handhaving als wordt voldaan aan één of meerdere van de volgende voorwaarden:

- Er dient sprake te zijn van bijzondere omstandigheden die afzien van handhaving in het concrete geval rechtvaardigen.
- De activiteit is verantwoord uit het oogpunt van bescherming van de fysieke leefomgeving;
- Er bestaat concreet uitzicht op legalisatie van de activiteit;
- Een ontvankelijke vergunningaanvraag is ingediend én een voorlopige inschatting is gemaakt waaruit blijkt dat de activiteit vergunbaar is;

In de volgende gevallen wordt niet afgezien van handhaven:

- indien bij de overtreder sprake is van recidiverend of calculerend gedrag;
- indien blijkt dat de activiteit strijdig is met enige andere bij of krachtens wettelijk voorschrift gestelde regel en het voor de handhaving van die regel bevoegde gezag kenbaar heeft gemaakt dat het met bestuursrechtelijke handhavingsinstrumenten tegen deze overtreding optreedt of zal optreden;
- bij bouwen zonder of in afwijking van een vergunning, tenzij er sprake kan zijn van een tijdelijk bouwwerk;
- als belangen van derden zich daartegen verzetten.

Indien wordt afgezien van handhaven gelden de volgende procesvoorschriften:

- afzien van handhaving gebeurt schriftelijk en uitdrukkelijk;
- afzien van handhaving wordt zoveel mogelijk beperkt in omvang en/of in tijd;
- er moet sprake zijn van een zorgvuldige belangenafweging;
- afzien van handhaving is aan controle onderworpen.

³ 'Grenzen aan gedogen', Kabinetsstandpunt 1996 (TK 1996-1997, 25085)

5.7 Samenwerken bij het sanctioneren

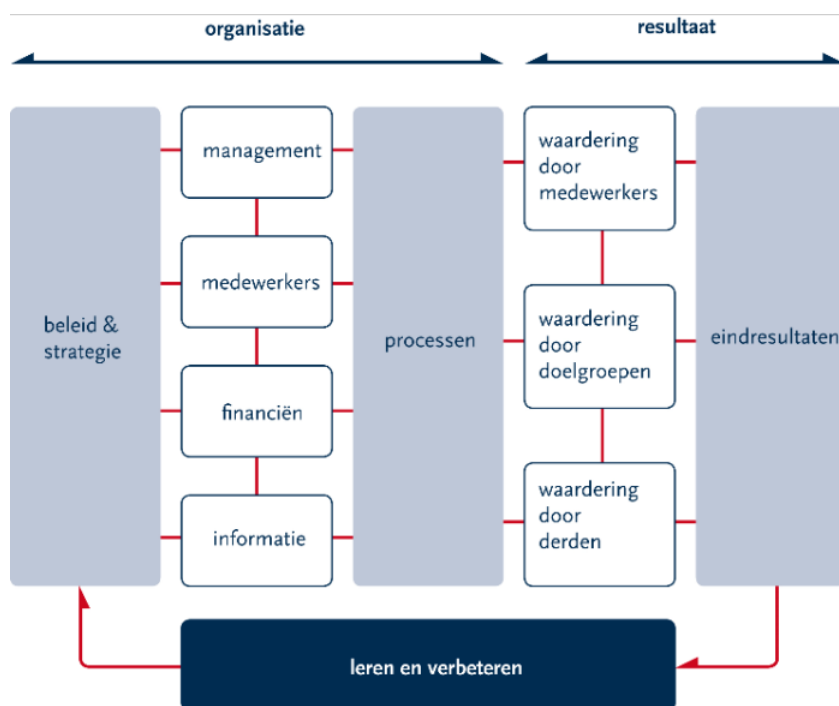
Afhankelijk van de overtreding en de overtreder vindt afstemming plaats met partners die strafrechtelijke sancties kunnen opleggen. Als richtlijn wordt de interventiematrix uit de LHSO gebruikt, zoals in dit document is opgenomen.

In situaties waarbij een andere overheid handhavingsbevoegd is voor of na ons college/burgemeester vindt afstemming plaats met die overheidsorganisatie.

6 Kwaliteitsborging

Vanuit landelijke eisen is er aandacht voor de organisatie en kwaliteit van gemeentelijke VTH-taken. Deze eisen komen overeen met ons uitgangspunt dat de inhoudelijke kennis en expertise op orde dient te zijn. Landelijk zijn hiervoor kwaliteitscriteria vastgesteld. Onze verordening bevat bepalingen over de kwaliteit van onze uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht.

Onze kwaliteitsborging voor de VTH-taken is gevisualiseerd aan de hand van het Overheids Ontwikkel Model (OOM-model) met zes organisatiegebieden en vier resultaatgebieden. Onderstaand is uitgewerkt wat we concreet doen.

Beleid en strategie:

- Benoemen van de risico's, prioriteiten en doelen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving in het beleidsplan en jaarlijks uitvoeringsprogramma.

Management:

- Samenwerking met partners om gezamenlijk de benodigde capaciteit, deskundigheid en continuïteit van de taakuitvoering te garanderen.
- Communiceren en inbedden (richting medewerkers) van doelen uit beleid en strategie.
- Afstemmen van prioriteiten en werkwijzen van vergunningverlening enerzijds en toezicht anderzijds, zodat aandacht bij dezelfde aspecten ligt.
- Verantwoorden op realisatie van doelstellingen uit beleid en strategie in ons jaarverslag.

Medewerkers:

- Borging van continuïteit en deskundigheid voor uitvoering van taken, waarbij de deskundigheidseisen uit de landelijke kwaliteitscriteria een basis vormen
- Functiescheiding tussen vergunningverlener en toezichthouder.
- Rouleren van medewerkers die gedurende lange tijd verbonden zijn aan bepaalde aanvragers, ontwikkelaars, bedrijven of gebieden/wijken
- Bijhouden van functiebeschrijvingen waarin functie eisen zijn opgenomen
- Periodiek voeren van functionerings- en beoordelingsgesprekken, waar nodig rekening houdend met landelijke kwalificaties.
- Scholing in relatie tot competenties, inhoudelijke opgaven/thema's en opleidingsnormen.

Financiën (middelen):

- Vertalen van beleid en strategie in jaarlijks uitvoeringsprogramma met een concrete uitwerking van in te zetten VTH-instrumenten en capaciteit.
- Borging benodigde middelen in begroting voor o.a. scholing, ICT, materiaal en materieel

Informatie:

- Registreren van zaak- en procesgegevens in een registratiesysteem, gebaseerd op de werkprocessen.
- Registreren van gegevens in een registratiesysteem met gebruik van authentieke gegevens uit basisregistraties.
- Uitwisselen van gegevens tussen zaak- en procesregistratie, documentregistratie en objectregistratie.

Processen:

- Bijhouden van procesbeschrijvingen en werkinstructies die zijn gebaseerd op ons operationeel beleid..
- Gebruik van standaard sjablonen die juridisch en communicatief zijn getoetst.
- Bereikbaarheids- en beschikbaarheidsregeling in afstemming met Odzo/VR BZO.
- Vier ogen principe: toets door collega van niet gestandaardiseerde besluiten.

Waardering en eindresultaten:

Het verkrijgen van inzicht in de resultaatgebieden in de afbeelding van het OOM-model (waardering en eindresultaten) doen we op de volgende wijze:

- Jaarlijkse verslaglegging over realisatie van doelen en geplande prestaties via het jaarverslag VTH en de gemeentebrede Planning & Control cyclus.
- Periodieke beoordeling of het werkproces en inhoudelijke beoordelingen plaatsvinden volgens afspraken door overleg tussen betrokken medewerkers over de opvolging van afspraken en en uitdiepen van of casussen.
- Bij bezwaar- en beroepsprocedures, waarbij vakinhoudelijke en juridische aspecten getoetst worden en verbeterpunten kunnen worden benoemd.
- Jaarlijkse controle op rechtmatigheid van de accountant.
- Beoordeling van de interbestuurlijk toezichthouder (provincie) op wettelijke vereisten ten aanzien van beleid, organisatie en uitvoering van VTH-taken

Bijlage: toetsing- en toezichtprotocol

Toetsingsmatrix bouwen voor gevolgklassen 2 en 3

		Woonfunctie (woonwagen)	Woonfunctie (woongebouw meerlaags)	Woonfunctie (overig)	Bijeenkomstfunctie (kinderopvang)	Bijeenkomstfunctie (kantine, horeca))	gezondheidszorgfunctie (met bedgebed)	gezondheidszorgfunctie (overig)	Industriefunctie licht	Industriefunctie overig	kantoorfunctie	logiesfunctie	onderwijsfunctie	sportfunctie	winkelfunctie	parkeer garage / stalling	overige gebruiksfunctie (overig)	bouwwerk geen gebouwzijnde (wegtunnel)	bouwwerk geen gebouwzijnde (overig)
Hoofdstuk 1 - Algemene bepalingen																			
art. 1.3	Gelijkwaardigheid	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Hoofdstuk 2 - Veiligheid																			
Afdeling	Omschrijving																		
2.1	Algemene sterkte van de bouwconstructie	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2.2	Sterkte bij brand	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2.3	Afscheiding van vloer, trap en hellingbaan	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2
2.4	Overbrugging van hoogteverschillen	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2
2.5	Trap	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2
2.6	Hellingbaan	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2
2.7	Beweegbare constructie-onderdelen	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2.8	Beperking van het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2.9	Beperking van het ontwikkelen van brand en rook	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2.10	Beperking van uitbreiding van brand	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2.11	Verdere beperking uitbreiding van brand en beperking verspreiding van rook	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2.12	Vluchtroutes	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2.13	Hulpverlening bij brand	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2.14	Hoge en ondergrondse gebouwen, nieuwbouw	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2.15	Inbraakwerendheid, nieuwbouw	2	2	2															
2.16	Veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied, nieuwbouw	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2.17	Aanvullende regels tunnelveiligheid	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Hoofdstuk 3 - Gezondheid																			
Afdeling	Omschrijving																		
3.1	Bescherming tegen geluid van buiten, nieuwbouw	3	3	3	3	3	3				2		3						
3.2	Bescherming tegen geluid van installaties, nieuwbouw	3	3	3	3	1	3	3			2	2	3	2	2	2			
3.3	Beperking van galm, nieuwbouw	2	2																
3.4	Geluidwering tussen ruimten van verschillende gebruiksfuncties, nieuwbouw	2	2	2	3	3	3	2			2	2	2	2	2	2	2		
3.5	Wering van vocht	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3.6	Luchtverversing	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	2	1	1	2	1	1	
3.7	Spuivoorziening	2	2	2	2							2	2						
3.8	Toevoer van verbrandingslucht en afvoer van rookgas	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1
3.9	Beperking van de aanwezigheid van schadelijke stoffen en ioniserende straling	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3.10	Bescherming tegen ratten en muizen	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3.11	Daglicht	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	2	1	1	2	1	1	

		Woonfunctie (woonwag	Woonfunctie (woonge	Woonfunctie (overig	Bijeenkomstfunctie (kinderopvang)	Bijeenkomstfunctie (kantine, horeca))	gezondheidszorgfunctie (met bedgebied)	gezondheidszorgfunctie (overig)	industriefunctie licht	industriefunctie overig	kantoorfunctie	logiesfunctie	onderwijsfunctie	sportfunctie	winkelfunctie	parkeergarage / stalling	overige gebruiksfunctie (overig)	bouwwerk geen bouwzijnde (wegtunnel)	bouwwerk geen bouwzijnde (overig)
Hoofdstuk 4 - Bruikbaarheid																			
Afdeling	Omschrijving																		
4.1	Verblijfsgebied en verblijfsruimte	2	2	2	2	2	2	2			2	2	2	2	2	2	2	2	2
4.2	Toiletruimte	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
4.3	Badruimte, nieuwbouw	2	2	2			2	2				2							
4.4	Bereikbaarheid en toegankelijkheid, nieuwbouw	3	3	3	3	3	3	3		3	3	3	3	3	3	3		3	3
4.5	Buitenberging, nieuwbouw	2	2	2															
4.6	Buitenruimte, nieuwbouw	2	2	2															
4.7	Opstelplaatsen, nieuwbouw	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1	1		
Hoofdstuk 5 - Energiezuinigheid																			
Afdeling	Omschrijving																		
5.1	Energiezuinigheid, nieuwbouw	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		
5.2	Milieu, nieuwbouw	2	2	2							2								
Hoofdstuk 6 - Installaties																			
Afdeling	Omschrijving																		
6.1	Verlichting, nieuwbouw en bestaande bouw	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6.2	Voorzieningen voor het afnemen en gebruiken van energie, nieuwbouw en	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6.3	Watervoorziening, nieuwbouw en bestaande bouw	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6.4	Afvoer huishoudelijk afvalwater en hemelwater, nieuwbouw en bestaande bouw	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6.5	Tijdig vaststellen van brand, nieuwbouw en bestaande bouw	3	3	3	3	3	3	3		3	3	3	3	3	3	3	3		
6.6	Vluchten bij brand, nieuwbouw en bestaande bouw	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
6.7	Bestrijden van brand, nieuwbouw en bestaande bouw	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
6.8	Bereikbaarheid van hulpverleningsdiensten, nieuwbouw en bestaande bouw	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
6.9	Aanvullende regels tunnelveiligheid, nieuwbouw en bestaande bouw																	3	
6.10	Bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten nieuwbouw en bestaande bouw	2	2	2	2	2	2	2			2	2	2	2	2				
6.11	Tegengaan van veel voorkomende criminaliteit, nieuwbouw en bestaande bouw	2	2																
6.12	Veilig onderhoud van gebouwen, nieuwbouw	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
Hoofdstuk 7 - Gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen																			
Afdeling	Omschrijving																		
7.1	Voorkomen brandgevaar en ontwikkeling brand, nieuwbouw en bestaande	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
7.2	Veilig vluchten bij brand, nieuwbouw en bestaande bouw	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
7.3	Overige bepalingen veilig en gezond gebruik, nieuwbouw en bestaande bouw	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hoofdstuk 8 - Bouw en sloopwerkzaamheden																			
Afdeling	Omschrijving																		
8.1	Voorkomen van onveilige situaties en beperken van hinder tijdens bouw en	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
8.2	Afvalscheiding	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht

Als onderdeel van deze uitvoeringsstrategie wordt de “*Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) – versie 12 oktober 2022: gevolgd:* <https://vng.nl/nieuws/landelijke-handhavingsstrategie-omgevingsrecht-vastgesteld>

